Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Leonzia Areitio Azpiri

Ermua, Bizkaia (1906-1989)

Aurkibidea

Biografia

Gurasoak eta senarra Ermukoak. Gazte denboran Beko Errotan (Sallabente) bizi zen.

Zintak

ERM-154

- **Proiektua**: Ermua eta Eitzako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Aranberri Odriozola, Fernando
- **Data**: 1995-04-24
- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Aranberri Odriozola, Fernando

Pasarteak

1. Sallabenteko jaiak

- **Erref**: ERM-154/002
- **Iraupena**: 0:02:44. **Hasi**: 00:02:42. **Bukatu**: 00:05:26
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Sallabenteko jaietan etxean gonbidatuak izaten zituzten. Meza izaten zen eta zuhaizpean udaletxeko agintariek bazkaria egiten zuten. Bolatokia zegoen eta erromeria ere izaten zen. Jende asko joaten zen Eibartik ere. Egun bakarreko jaia izaten zen.

2. Bekoerrotako lantegia

- **Erref**: ERM-154/004
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:06:31. **Bukatu**: 00:07:49
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Bekoerrotan lantegia zegoen eta pistolak egiten zituzten. Bizarra kentzeko aitzurrak egin zituzten ondoren.

3. Bekoerrotako argindarra

- **Erref**: ERM-154/005
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:07:49. **Bukatu**: 00:09:40
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Bekoerrotan ez zuen errotarik martxan ezagutu, lantegia bakarrik. Argindarrarentzat izaten zen errota, lantegiarentzat.

4. Lapurrak ohepean

- **Erref**: ERM-154/008
- **Iraupena**: 0:02:56. **Hasi**: 00:15:28. **Bukatu**: 00:18:24
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Lapurritturri entzun izan du baina ez du ezagutzen. Garai batean lapurrak asko ibiltzen zirela dio. Pasarte bat kontatzen du. Ateak ez ziren giltzez ixten.

5. Erretxina eta xaboia lantegietarako

- **Erref**: ERM-154/009
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:18:24. **Bukatu**: 00:20:34
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Lantegietarako xaboia etxean egiten zen. Erretxina argia egiteko izaten zen, etxean egina, eta lantegietan erabiltzen zuten. Xaboia zela egiten zuten azaltzen du pixka bat.

6. Txakurra erosketetara

- **Erref**: ERM-154/010
- **Iraupena**: 0:03:45. **Hasi**: 00:20:34. **Bukatu**: 00:24:19
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak

Laburpena:
Lehenago bost pezetako txanponarekin otarra bete gauza erosten zuten. Hilean behin ordaintzen zuten hilabeteko ogia eta 100 pezeta izaten zen. Erosketak egitera Ermura joaten ziren baina Sallabenten bertan ere dendatxoa egon zen eta hara joaten ziren. Txakurrak ekartzen zizkien gosaltzeko opilak eta olioa dendatik.

7. Eitzako jaiak

- **Erref**: ERM-154/016
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:32:50. **Bukatu**: 00:33:35
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Eitzako jaietan ez zen ezer askorik egoten: udaletxeko agintariek jan eta edan egiten zuten, eta ezer askorik ez. Hango tabernari benta esaten zioten.

8. Bekoerrotan arrantzan

- **Erref**: ERM-154/017
- **Iraupena**: 0:04:53. **Hasi**: 00:33:35. **Bukatu**: 00:38:28
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Bekoerrotan amuarrainak harrapatzen zituzten, baita aingirak ere. Zakuekin harrapatzen zituzten. Zela prestatzen diren kontatzen du. Ufala zetorrenean, ezkailuak harrapatzen zituzten. "Peska xehia" esaten dio. Sallabenten arrantzan aritzen ziren.

9. Inauterietan hartzez jantzita

- **Erref**: ERM-154/018
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:38:28. **Bukatu**: 00:40:56
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
Inauterietan, asteartean, hartzez jantzita ibiltzen ziren, ardinarruz jantzita. Hartza lotuta erabiltzen zuten, begiak bistan zituela, eta dantzan aritzen ziren. Dantzaldia egoten zen eta jende asko ibiltzen zen. Lagunarteak kantuz ibiltzen ziren.

10. Inauterietan oilar harrapatzea eta koko jantzita

- **Erref**: ERM-154/019
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:40:56. **Bukatu**: 00:44:06
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
Inauterietan, Eguen Zuri egunean, oilar harrapatzea egiten zen. Zela izaten zen kontatzen du. Koko jantzita ibiltzen ziren. Umeentzako eguna izaten zen osteguna. Asteartean garoa praketan sartuta ibiltzen ziren mozorrotuta. Hartzarekin dirua batzen ibiltzen ziren.

11. Umetako jolasak: txirikiletan, poteka, afariketan...

- **Erref**: ERM-154/020
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:44:06. **Bukatu**: 00:47:01
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Aste Santuan txirikiletan ibiltzen ziren Mallabian neskak, baita Sallabenten ere. Lehen lasaiago bizi ziren, gutxirekin. Olgetan afariketan, dendetan, panpinekin, soka saltoan... ibiltzen ziren. Neskak eta mutilak elkarrekin ibiltzen ziren. Harrapaketan, ezkutaketan, poteka... ibiltzen ziren.

12. Komedianteak, aterki konpontzaileak, laban zorroztaileak

- **Erref**: ERM-154/022
- **Iraupena**: 0:03:38. **Hasi**: 00:47:56. **Bukatu**: 00:51:34
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Komedianteak Sallabentera joaten ziren. Bakoitzak bere aulkia eraman eta begira egoten ziren. Akrobaziak, dantzak... egiten zituzten. Aterki-konpontzaileak eta laban zorroztaileak ere ibiltzen ziren batetik bestera. Galizia herri pobrea izan dela dio.

13. Bekoerrotan lixiba egiten

- **Erref**: ERM-154/024
- **Iraupena**: 0:03:11. **Hasi**: 00:51:56. **Bukatu**: 00:55:07
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Bekoerrotan labaderoa zegoen eta harrira etortzen ziren auzotarrak. Arropa egosi egiten zen eta tinan lixiba egiten zuten. Xaboia eta sutako hautsa erabiltzen zituzten. Etxean egiten zuten xaboia eta erosi ere egiten zuten.

14. Gerragatik Frantziara

- **Erref**: ERM-154/025
- **Iraupena**: 0:03:22. **Hasi**: 00:55:07. **Bukatu**: 00:58:29
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra ostean, estraperloan erosten ziren gauza asko. Mallabitik janari asko lortzen zuten ermuarrek. Frantziara joan zen gerra garaian; han ogi ederra jaten zuten. Itsasontziz joan zen aitarekin eta ilobarekin.

15. Frantziako egonaldia eta Ermuko bonbak

- **Erref**: ERM-154/026
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:58:29. **Bukatu**: 01:00:57
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Frantzian konbentu batean egon ziren gerratik ihesi. Janaria kotxe batean ekartzen zuten eta dirua ere ematen zieten. Gerrako bonbekin beldurtu egiten zen Ermuan; goizean goiz beti agertzen omen zen hegazkinen bat. Gaur eguneko kontuak.

16. Sardinak leihoan

- **Erref**: ERM-154/028
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 01:01:53. **Bukatu**: 01:04:00
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Lehenago sardinak erositakoan, leihoan ipintzen zituzten lehortzen. Euliz betetzen baziren, garbitu egin behar izaten zituzten. Okelarekin eta azekin garbantzuak jaten zituzten igandetan.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-19

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com